

เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย
เรื่อง การสอนแบบโครงการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นเอกสารประกอบการอบรมตามโครงการ โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ. ปีงบประมาณ 2561

ขอขอบคุณผู้บริหารการศึกษา บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้สอนปฐมวัย ที่ให้ความร่วมมือในการทำเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กนิษฐา สวยสด

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
ใบความรู้	4
ใบกิจกรรมที่ 1 การสอนแบบโครงการ (Project Approach) ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นโครงการ	14
ใบกิจกรรมที่ 2 การสอนแบบโครงการ (Project Approach) ระยะที่ 2 – ระยะดำเนินโครงการ	17
ใบกิจกรรมที่ 3 การสอนแบบโครงการ (Project Approach) ระยะที่ 3 – ระยะสรุปโครงการ	24
ใบกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์เรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ	28
ใบกิจกรรมที่ 5 การวิเคราะห์ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้	39
แบบทดสอบหลังเรียน	49
ภาคผนวก	52
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	

แบบทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ

คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ มีทั้งหมด 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

.....

1. ข้อใดคือลักษณะของการสอนแบบโครงการ

ก. สอนตามความสนใจของเด็ก	ข. ครูคือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก
ค. เน้นกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ	ง. เป็นการสอนแบบพาเด็กทำกิจกรรม

2. การเรียนรู้แบบลุ่มลึกคือ

ก. การสอนให้เด็กเกิดการคิด วิเคราะห์	ข. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
ค. การเรียนรู้ที่ต่อยอดประสบการณ์เดิม	ง. การเรียนรู้ที่เกิดจากปัญหา

3. การสอนแบบโครงการส่งเสริมพัฒนาด้านใดมากที่สุด

ก. ร่างกาย	ข. อารมณ์ จิตใจ
ค. สังคม	ง. สติปัญญา

4. ศาสตร์ใดที่สามารถบูรณาการกับการสอนแบบโครงการได้

ก. วิทยาศาสตร์	ข. ภาษาศาสตร์
ค. สังคมศาสตร์	ง. ถูกทุกข้อ

5. การเลือกเรื่องที่จะเรียนรู้ อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ

ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ

6. กิจกรรมทบทวนความรู้เดิม อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ

ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ

7. การวางแผนการเรียนรู้ อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ
ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ
8. วิธีข้อใดไม่ควรใช้บันทึกการเรียนรู้ของเด็ก
ก. ถ่ายภาพ	ข. บันทึกคำพูดเด็ก
ค. การสร้างกราฟ	ง. เขียนบันทึกผลการเรียนรู้
9. การเรียนรู้ เรื่อง การหุงข้าว วิธีการเรียนรู้ใดเหมาะสมที่สุด
ก. การสำรวจ	ข. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
ค. เชิญวิทยากร	ง. ไม่มีวิธีใดเหมาะสม
10. การเรียนรู้ เรื่อง แมลง ควรเริ่มจากวิธีเรียนรู้ใด
ก. การสำรวจ	ข. การทดลอง
ค. การบันทึกความรู้เดิม	ง. ไม่มีวิธีใดเหมาะสม
11. การเรียนรู้ เรื่อง วิธีการปลูกผัก วิธีการเรียนรู้ใดไม่เหมาะสม
ก. การทดลอง	ข. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
ค. เชิญวิทยากร	ง. ไม่มีข้อถูก
12. ใครทำหน้าที่สรุปประเด็นการเรียนรู้ของนักเรียน
ก. ครู	ข. นักเรียน
ค. ครูและนักเรียนร่วมกัน	ง. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
13. ทักษะใดของครูผู้สอนที่สำคัญที่สุดในการสอนแบบโครงการ
ก. การสื่อสาร	ข. การตั้งคำถาม
ค. การจดบันทึก	ง. การคิดวิเคราะห์
14. การสอนแบบโครงการควรจัดในลักษณะใด
ก. แยกจากการสอนปกติ	ข. สอนในเวลาเรียนปกติ
ค. สอนนอกเวลาเรียน	ง. ตามบริบทของโรงเรียน

ใบความรู้ เรื่อง การสอนแบบโครงการ

วัฒนา มัคคสมัน (2544 : 24 - 48) เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร มีอิสระเสรี ให้เกียรติให้ความสำคัญแก่เด็กในฐานะคนๆหนึ่งที่มีสิทธิเท่าเทียมกันทุกคน สร้างความรู้สึกรู้สึกที่มั่นคง กล้าคิดกล้าแสดง กล้าลงมือทำ ครูเป็นผู้คอยให้การสนับสนุนคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ครูจะไม่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่จะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในเรื่องราวที่เป็นความสนใจและท้าทายความสามารถของเด็ก ให้โอกาสเด็กได้ค้นพบและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับสิ่งของ เรื่องราว สถานที่ บุคคลและเหตุการณ์ต่างๆ ภายในชุมชนของเด็กตามวิธีการของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้ประเมินผลการทำงานของตนเอง ได้เห็นพัฒนาการและความสำเร็จและล้มเหลวของตน ครูเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกและคอยแนะนำช่วยเหลือให้เด็กได้ประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรม

หลักการและแนวคิดสำคัญของการสอนแบบโครงการ

1. เด็กศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกลงไปในเรื่องนั้น ด้วยกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของเด็กเองจนพบคำตอบที่ต้องการ
 2. เรื่องที่ศึกษากำหนดโดยเด็กเอง
 3. ประเด็นที่ศึกษา เกิดจากข้อสงสัยหรือปัญหาของเด็กเอง
 4. เด็กได้มีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษาโดยการสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้น
 5. ระยะเวลาการสอนยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็ก
 6. เด็กได้ประสบทั้งความล้มเหลวและความสำเร็จในการศึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหาของเด็ก
 7. ความรู้ใหม่ที่ได้จากกระบวนการศึกษาและการแก้ปัญหาของเด็กเป็นสิ่งที่เด็กใช้กำหนดประเด็นศึกษาขึ้นใหม่ หรือใช้ปฏิบัติกิจกรรมที่เด็กต้องการ
 8. เด็กได้นำเสนอกระบวนการศึกษา และผลงานต่อคนอื่น
 9. ครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือกำหนดกิจกรรมให้เด็กทำ แต่เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อจัดระบบความคิด และสนับสนุนให้เด็กใช้ความรู้ทักษะที่มีอยู่คิดแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
- ### วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน
1. พัฒนาทักษะการคิดของเด็ก
 2. พัฒนาทักษะการลงมือปฏิบัติของเด็ก
 3. พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็ก
 4. เสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัย

สาระสำคัญของการสอนแบบโครงการ

1. สาระหลักของรูปแบบ คือ กระบวนการแก้ปัญหา จะเป็นสาระหลักที่ครูใช้กระตุ้นให้เด็กใช้ตลอดกระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการแก้ปัญหา เป็นกระบวนการที่ต้องการให้เด็กคิด หาวิธีการแก้ปัญหา โดยครูมีหน้าที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดในการที่จะหาวิธีการแก้ปัญหามาตามวิธีการของเด็ก มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหา จากการที่เด็กสังเกต ศึกษาข้อมูล รับรู้และทำความเข้าใจปัญหา จนสามารถสรุปและกำหนดประเด็นปัญหาขึ้นได้
2. เด็กวิเคราะห์โดยการอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อแยกแยะประเด็นปัญหา สภาพ สาเหตุ และลำดับความสำคัญของปัญหา
3. เด็กสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาด้วยการตั้งสมมุติฐาน
4. เด็กตรวจสอบสมมุติฐานด้วยการลงมือปฏิบัติ
5. สรุปผล สังเคราะห์ความรู้ด้วยตัวเอง

2. สาระที่เป็นเนื้อหาตามหัวข้อโครงการ เป็นเนื้อหาที่เกิดจากความสนใจ ความต้องการของเด็ก แล้วถูกกำหนดเป็นหัวข้อโครงการที่จะทำการศึกษา

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสอน การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของการสอนแบบโครงการประกอบไปด้วยระยะของโครงการ ๓ ระยะใหญ่ๆ คือ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ มี 2 กิจกรรม คือ

1. สังเกต/สร้างความสนใจของเด็ก
2. ร่วมกันกำหนดหัวข้อโครงการ

ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ มี 4 กิจกรรม คือ

1. เด็กกำหนดปัญหาที่จะศึกษา
2. เด็กตั้งสมมุติฐานเบื้องต้น
3. เด็กทดสอบสมมุติฐานเบื้องต้น
4. ตรวจสอบผลการทดสอบสมมุติฐาน

ระยะที่ 3 รวบรวมสรุป มี 3 กิจกรรม คือ

1. เด็กสิ้นสุดความสนใจในหัวข้อโครงการ
2. นำเสนอผลงานโครงการ
3. สิ้นสุดโครงการที่กำหนดโครงการใหม่

การประเมินผลการเรียนการสอน

1. การประเมินพัฒนาการผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตามหลักสูตร กระบวนการประเมินผลจึงเป็นกระบวนการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนการสอน ใช้การบันทึกคำพูด และเก็บรวบรวมผลงานเด็ก มุ่งเน้นที่

ความต้องการการช่วยเหลือและการประสบความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ไม่ใช้การประเมินผลที่มุ่งให้คะแนนผลการทำงานและจัดลำดับที่เปรียบเทียบในกลุ่ม

2. การประเมินโครงการโดยใช้หลักการ 9 ประการเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ

มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงกิจกรรมในการทำโครงการกับเด็กๆ ครั้งต่อไป คำถามที่ใช้ประเมินโครงการเมื่อแล้วเสร็จคือ

2.1 เด็กศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึก ลงในรายละเอียดของเรื่องนั้น ด้วยกระบวนการคิด และแก้ปัญหาของเด็กเองจนพบคำตอบที่ต้องการหรือไม่

2.2 เรื่องที่ศึกษากำหนดโดยเด็กเองหรือไม่

2.3 ประเด็นที่ศึกษาหรือปัญหาเกิดจากความสงสัยหรือปัญหาของเด็กเองหรือไม่

2.4 เด็กมีโอกาสได้ประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษาโดยการสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้นหรือไม่

2.5 ระยะเวลาการสอนยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็กหรือไม่

2.6 เด็กได้ประสบการณ์ทั้งความล้มเหลวและความสำเร็จในการศึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหาของเด็กเองหรือไม่

2.7 ความรู้ใหม่ที่ได้จากกระบวนการศึกษาและการแก้ปัญหาของเด็ก เป็นสิ่งที่เด็กใช้กำหนดประเด็นศึกษาใหม่ หรือใช้ปฏิบัติกิจกรรมที่เด็กต้องการหรือไม่

2.8 เด็กได้นำเสนอกระบวนการ และผลงานต่อคนอื่นหรือไม่

2.9 ครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือกำหนดกิจกรรมให้เด็กทำ แต่เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กใช้ภาษา หรือสัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อจัดกระบวนการความคิด และสนับสนุนให้เด็กใช้ความรู้ทักษะที่มีอยู่คิดแก้ปัญหาด้วยตัวเองใช่หรือไม่

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดการสอน 1 โครงการ เวลาที่ใช้ขึ้นอยู่กับ การได้ดำเนินการขั้นตอน ตามขั้นตอนการสอนของรูปแบบ คือ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ พัฒนาโครงการ และรวบรวมสรุป ดังนั้นเวลาในการสอน 1 โครงการจึงไม่สามารถกำหนดให้แน่นอนตายตัวได้ เพราะ ขึ้นอยู่กับความสนใจในการทำกิจกรรมของเด็ก ส่วนในการสอน 1 ครั้งใน 1 วันใช้เวลาประมาณ 50 - 70 นาที ตามช่วงเวลาของกิจกรรมอิสระ หรือช่วงเวลาที่ยังเรียนกำหนดขึ้นเอง ซึ่งก็สามารถยืดหยุ่นให้มาก หรือน้อยกว่านี้ได้ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ

การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม การสอนแบบโครงการมุ่งให้เด็กได้มีโอกาสมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ เพื่อที่เด็กจะได้สร้างองค์ความรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้น ครูควรจัดเอกสาร หนังสือ หรือวัสดุอุปกรณ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อโครงการไว้ในห้องเรียน รวมทั้งจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ตามโครงการของเด็ก ด้วยการติดผลงานของเด็ก ภาพถ่าย ติดป้ายแสดงเรื่องราว(Documentary Board)การทำโครงการของเด็ก ครูสามารถขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่จะส่งเอกสาร หรือสิ่งของต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อโครงการมาจัดแสดงในห้องเรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์กับสิ่งเหล่านั้น

เงื่อนไขสำคัญ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอนนี้ คือ ข้อตกลงเบื้องต้นในการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ให้เกิดผลตามจุดหมายของรูปแบบการเรียนการสอนรายละเอียดเงื่อนไขสำคัญ มีดังต่อไปนี้

1. เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ร่วมกับระบบการสอนในหลักสูตรตามปกติ โดยโอกาสที่ครูจะใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้จะเกิดขึ้นภายใต้สภาพการเรียนการสอนตามปกติ เมื่อครูสังเกตเด็กมีความสนใจในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นพิเศษ และต้องการจะศึกษาเรื่องนั้นต่อไป และครูพิจารณาว่าสามารถจัดกิจกรรมเพื่อศึกษาเรื่องนั้นได้และมีแหล่งทรัพยากรเพียงพอในการศึกษาเรื่องนั้น

2. การจัดการเรียนการสอนมุ่งที่ความสนใจของเด็กเป็นหลัก เพื่อให้เด็กมีโอกาสได้ศึกษาเรื่องที่ตนสนใจ ในวิธีการของเด็กๆ เอง ดังนั้นจึงไม่มีการวางแผนการสอนอย่างชัดเจนไว้ล่วงหน้า ครูผู้สอนคอยจะสังเกตจนพบความความสนใจของเด็ก แล้วจึงจะสามารถร่วมกันวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันกับเด็กขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของเด็ก

3. รูปแบบการเรียนการสอนนี้เหมาะสำหรับกลุ่มเด็กกลุ่มเล็กๆ โดยตามทฤษฎีจำนวนเด็กที่เหมาะสมมากที่สุด คือ จำนวน 7 – 9 คน เพราะจะเป็นขนาดกลุ่มที่เด็กจะสามารถปฏิบัติสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการศึกษายากลุ่มลึกซึ้ง แต่อย่างไรก็ดีในทางปฏิบัติผู้เขียนและคุณครูคนอื่นๆ ที่เคยทำโครงการร่วมกับเด็กๆ สามารถจัดกลุ่มเด็กได้ 20 – 30 คน แต่ทั้งนี้ครูจะต้องสามารถจัดการกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของเด็กได้ โดยการแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มเล็ก แล้วทำโครงการไปกับครูทีละกลุ่ม

4. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ต้องการครูที่มีคุณลักษณะสำคัญอย่างยิ่งคือต้องเป็นผู้ที่ยอมรับเด็กโดยแท้ เชื่อมั่นว่าเด็กสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเด็กเอง โดยครูจะต้องแสดงบทบาทผู้ฟังที่ดีให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความต้องการความสนใจของเด็กและจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กอย่างแท้จริง ต้องไม่แสดงบทบาทของผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็ก ไม่เป็นผู้กำหนดกิจกรรมให้เด็กทำตามความคิดของครู

5. เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการของเด็กในแต่ละวันของการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ แม้จะใช้เวลาในการสอนวันละ 15 – 60 นาที แต่กำหนดเวลาดังกล่าวสามารถยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของเด็ก รวมทั้งกำหนดเวลาในการเรียนการสอนตลอดโครงการก็จะขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กเช่นเดียวกัน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 94 – 106) เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการว่า หัวใจการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการอยู่ที่การแสวงหาคำตอบเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเด็กเอง ด้วยการเริ่มต้นจากเรื่องหรือปัญหาที่เด็กสนใจศึกษาแล้วสืบค้นหาคำตอบอาจทำคนเดียวเป็นกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ การทำกิจกรรมสืบค้นที่สำคัญมีดังนี้

- รวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากการสังเกต
- สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการศึกษา
- ปฏิบัติการทดลอง
- รวบรวมเอกสารผลงาน เติร์ยมรายงาน
- จัดแสดงผลงานที่ได้จากการทำโครงการ

วิธีการสอนแบบโครงการ เป็นการศึกษาอย่างลุ่มลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ การสืบค้นเป็นกระบวนการที่เด็กใช้ระหว่างการศึกษาเพื่อหาคำตอบระยะเวลาการทำโครงการขึ้นอยู่กับความลุ่มลึกของเนื้อหาอาจจะเพียงสัปดาห์เดียว บางโครงการอาจใช้เวลา 3 – 4 สัปดาห์ มีขั้นตอนและกระบวนการเรียนดังนี้

1. ขั้นกระตุ้นความสนใจ เป็นขั้นการอธิบายเบื้องต้น ระบุว่าครูกับเด็กในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเรื่อง เวลาที่ใช้ในการทำโครงการ และรายละเอียดของโครงการ
 2. ขั้นการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ เป็นขั้นที่กลุ่มผู้เรียนกำหนดว่าสิ่งที่ต้องการเรียนรู้มีอะไรและจะศึกษาอย่างไร
 3. ขั้นฝึกทักษะที่จำเป็น ใช้กับโครงการที่ต้องการทักษะการดำเนินการที่ต้องฝึกทักษะเหล่านั้นก่อน เช่น การสัมภาษณ์
 4. ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เป็นขั้นกลุ่มเด็กกำหนดแผนและจัดหาอุปกรณ์เพื่อใช้ในโครงการ
 5. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม หมายถึงการทำงานกลุ่มในกิจกรรมโครงการ
 6. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการออกนอกสถานที่สืบค้นข้อมูล
 7. ขั้นสรุปผลการดำเนินการ เป็นการประมวลผลข้อมูลที่ได้เรียนรู้มาเรียงเป็นเรื่องราวนำเสนอผลการเรียนรู้
 8. ขั้นเสนอผลโครงการ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอด้วยการแสดงนิทรรศการ
- กิจกรรมหลักในการทำโครงการ** มี 4 กิจกรรม คือ
1. กิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน ใช้ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ
 2. กิจกรรมทัศนศึกษา เน้นให้เด็กได้สัมผัส รับรู้ สังเกต และมีปฏิสัมพันธ์จากสิ่งที่ปรากฏอยู่จริงด้วยตัวของตัวเอง ณ สถานที่จริง
 3. กิจกรรมสืบค้น เป็นการค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลที่ตนต้องการ
 4. กิจกรรมนำเสนอผลงาน โดยการอธิบาย บรรยาย หรือจัดแสดง

วิธีจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ เน้นความสนใจของเด็ก และการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง กำหนดเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ งานสำคัญคือการเลือกหัวข้อเรื่องที่มาจากความสนใจของเด็ก โดยครูจะต้องพิจารณาคุณค่าของการเรียนรู้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ครูอาจจะนำเสนอสิ่งของหรือสถานการณ์เร้าความสนใจ ทั้งนี้ครูอาจมีกรอบเรื่องอยู่ตามหลักสูตรหรือไม่ก็ได้

ระยะที่ 2 วางแผนโครงการ ครูและเด็กจะร่วมกันคิดและตัดสินใจร่วมกันด้วยการปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์โครงการ
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ต้องศึกษาว่ามีกี่เรื่อง
3. วางแผนกิจกรรม การทำโครงการอาจทำเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม หรือทั้งสอง

อย่างคละกันได้ ในการวางแผนเด็กต้องกำหนดเวลาลงมือปฏิบัติ แหล่งศึกษา และระยะเวลาอย่างชัดเจน ว่าเมื่อใดและอย่างไร

ระยะที่ 3 ดำเนินโครงการ เป็นขั้นของการดำเนินการตามแผนที่กำหนด ทำงานตามความรับผิดชอบของตน ระยะนี้มีกิจกรรม 2 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมปฏิบัติการสืบค้นข้อมูล เป็นการศึกษาจากประสบการณ์ตรงด้วยการเรียนรู้จากของจริง
2. กิจกรรมปฏิบัติการสรุปข้อมูล เป็นช่วงเวลาที่เด็กจะกลับมาทบทวน หัวข้อในรายละเอียด ด้วยกิจกรรมพูดคุยสนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด และบอกหรือนำเสนอสิ่งที่ได้ไปศึกษามาประกอบเป็นเรื่องราวเพื่อตอบหัวข้อโครงการที่กลุ่มศึกษา

ระยะที่ 4 สรุปผลโครงการ เป็นขั้นตอนของการประเมินผลโครงการ ทบทวนการปฏิบัติ และวางแผนโครงการใหม่ถ้ามีโครงการต่อเนื่อง มีหลายวิธีปฏิบัติ คือ

วิธีที่ 1 ให้เด็กนำผลงานที่ได้รับมอบหมายมาแสดงต่อครูแล้วอภิปรายประเด็นปัญหา แนวทางการศึกษาที่ได้กระทำไป เด็กวิเคราะห์ผลงาน ครูแนะนำให้เห็น ตัดสินความก้าวหน้าแล้วสรุป

วิธีที่ 2 ให้เด็กนำผลงานที่ศึกษาในรูปของการจัดแสดง นำเสนอผลงาน แล้วร่วมกันตัดสินผลงาน อภิปรายผล อาจเชิญบุคคลภายนอก ผู้ปกครองเข้ามาร่วมชมได้

การประเมินผล ทำโดยให้เด็กประเมินตนเองจากการสรุปผลการเรียนรู้โดยการจัดแสดงผลงาน ส่วนการประเมินของครูจะเป็นการสังเกต บันทึกข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กตลอดระยะเวลาการเรียน การประเมินผลจะดูจากความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความรู้สึกของเด็กที่มีต่อวิธีการเรียน และการแสดงผลการเรียน

บทบาทครู การสอนแบบโครงการเป็นความสนใจ ความต้องการของเด็ก เด็กคิด กระทำ สืบค้น เรียนรู้และประเมินความสำเร็จของตนเอง ครูจึงมีบทบาทสำคัญ คือ เป็นผู้อำนวยการการเรียนรู้ เป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นพี่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นพี่สังเกตความก้าวหน้า เป็นผู้กระตุ้นความคิดริเริ่ม ดังนั้นครูต้องกระตุ้นและสนุกกับการเรียน การเดินทางและการศึกษาค้นคว้า เพราะการเรียนรู้ของเด็กจะขยายตลอดเวลา การให้เด็กมีประสบการณ์จะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์และเรียนรู้ได้มากตามความสนใจ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การสอนแบบโครงการเน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเด็กเองที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้ปกครองในการให้คำแนะนำ หรือร่วมเป็นวิทยากร ร่วมมือกับครูในการพัฒนาเด็ก และกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามต้องการ

การนำไปใช้ กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการจะช่วยช่วยให้เด็กสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ ภาษา สังคม ความรู้ด้านเหตุผล และทักษะการสังเกต

ข้อจำกัดหรือปัญหาของการสอนแบบโครงการ คือ 1. เนื้อหาอาจไม่ครอบคลุมถ้าผู้เรียนไม่สามารถสรุปโครงการได้ 2. กิจกรรมในแผนโครงการกำหนดไว้มากทำให้กระทบต่อกิจกรรมอื่น และ 3. เด็กจะได้อรรถประโยชน์จำกัดด้วยจำนวนโครงการ ดังนั้นครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะให้เด็กทำกิจกรรมใดบ้างจึงจะเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุด

การนำวิธีการสอนแบบโครงการที่เหมาะสม ควรเป็นการนำมาใช้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะเนื้อหาการเรียนในโครงการนี้ไม่กำหนดตายตัว ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กที่เด็กจะเลือกทำโครงการเอง แต่ด้วยกระบวนการศึกษาค้นคว้า การสืบค้นคำตอบ เนื้อหาวิชาจะบูรณาการลงในกิจกรรมของโครงการที่เด็กสนใจได้ทั้งด้านภา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยเนื้อหา กิจกรรมต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการเรียนรู้

บุบผา เรืองรอง (2561 : ออนไลน์) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการ หมายถึง การจัด การเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งให้ความสำคัญกับเด็ก ส่งเสริมให้เด็กแสวงหาคำตอบจากการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยที่เด็กหรือครูร่วมกันกำหนดเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วดำเนินการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากแหล่งเรียนรู้

การสอนแบบโครงการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสำคัญ ความคิดพื้นฐานเชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กมาจากการกระทำ เด็กเป็นผู้ที่ต้องพัฒนา มีความคิด มีความมุ่งหมาย ความต้องการที่จะเรียนรู้ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเองต้องพึ่งตนเอง การสอนแบบโครงการมุ่งพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็กไปพร้อมกัน

วิธีจัดการเรียนการสอนมี 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ เด็กจะร่วมกันคิดเรื่องที่สนใจ

ระยะที่ 2 ระยะวางแผนโครงการ เป็นช่วงเวลาที่กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการเรียนรู้อะไร กำหนดขอบเขตเนื้อหา ระยะเวลาและวิธีการศึกษา

ระยะที่ 3 ดำเนินโครงการตามที่กำหนดไว้ ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา จัดเป็นหัวใจของการสอนแบบโครงการ เพราะเด็กจะได้รับข้อมูลใหม่จากประสบการณ์ตรงหรือเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐาน เพราะเด็กได้สนทนา พูดคุยกับบุคคล และสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกันเด็กสามารถค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลรอง (Secondary Sources) เช่น การดูวีดิทัศน์ การอ่านหนังสือ เป็นต้น

ระยะที่ 4 สรุปโครงการ ครูและเด็กร่วมวางแผนสรุปโครงการ เป็นขั้นตอนการประเมินโครงการ ทบทวนการปฏิบัติ และวางแผนโครงการใหม่ วิธีการสรุปโครงการอาจจะให้เด็กนำผลงานที่ได้รับมอบหมายมาแสดงต่อครูแล้วอภิปรายประเด็นปัญหา หรือให้เด็กนำเสนอผลงานในรูปแบบการจัดแสดง จัดเป็นนิทรรศการ หรือสาธิตผลงาน

มีกิจกรรมหลักในโครงการ 4 กิจกรรมคือ กิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ในชั้นเรียน กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมสืบค้น และกิจกรรมนำเสนอผลงาน

กิจกรรมสืบค้นมีหลากหลายได้แก่ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์
การปฏิบัติทดลอง การรวบรวมเอกสาร การรายงาน การจัดแสดงผลงานที่ได้จากโครงการ เป็นต้น

เรื่องที่จะเรียนมาจากความสนใจของเด็กที่ต้องการเรียนอย่างลุ่มลึก เด็กจึงเป็นผู้วางแผน
และร่วมคิด ร่วมมือสืบค้นกับผู้อื่น ครูเป็นผู้สนับสนุน สังเกตและอำนวยความสะดวก หากเรื่องนั้นมีความ
เป็นไปได้ มีแหล่งข้อมูลเพียงพอ พ่อแม่และชุมชนมีความพร้อมที่จะร่วมมือ

ทักษะการเรียนรู้หนังสือ จำนวน ให้บูรณาการในหัวเรื่องโครงการ รวมทั้งวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ และภาษา ดังนั้น หัวเรื่องหนึ่งที่ได้กสนใจเรียนรู้นั้นต้องมีเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์
และควรสำรวจที่โรงเรียนเหมาะกว่าที่บ้าน

โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ กรุงเทพฯ (2561 : ออนไลน์) กล่าวว่า Project Approach
เป็นวิธีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้แก่เด็กเพื่อเตรียมพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 และ
ศตวรรษต่อไป Project Approach ช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็กอย่างลุ่ม
ลึกด้วยตนเอง สอนให้เด็กรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning to Learn) ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองต่อไปได้
ตลอดชีวิต และยังสอนวิธีการคิดรูปแบบต่างๆ (Learning to Think) ให้แก่เด็กอีกด้วย ทำให้เด็กสามารถ
พิจารณาข้อมูลอย่างมีเหตุมีผล นำข้อมูลมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ สังเคราะห์ พิจารณาถึงความถูกต้อง
และประโยชน์ได้ตามวัย การเรียนรู้แบบ Project Approach บูรณาการวิชาต่างๆให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมี
ความหมายและเป็นที่น่าสนใจของเด็ก ไม่ว่าจะเป็น คณิตศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมศึกษา
สุขศึกษา หรือประวัติศาสตร์ การเรียนรู้แบบ Project Approach เป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายในวงการ
การศึกษาในหลายประเทศทั่วโลกว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (Brain Based
Learning) อย่างมาก

วิธีการเรียนรู้แบบ Project Approach เด็กวัยอนุบาลชอบที่จะสำรวจสืบค้น เด็กๆสนุกสนานกับ
การได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว Project Approach ทำให้เด็กได้เป็นผู้ลงมือทำการศึกษาสืบค้น
ใกล้ตัวเด็กที่เด็กสนใจ และมีคุณค่าที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งนั้น Projects เปรียบเสมือนเรื่องราวที่
สนุกตื่นเต้น

Project Approach คือ การเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก เป็นวิธีการจัด
การเรียนรู้ที่พัฒนามาจากการจัดการเรียนรู้แบบ Reggio Emilia ในประเทศอิตาลี ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนี้
เด็กจะเรียนรู้ลุ่มลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ อยากรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งนั้น เป็นการเรียนรู้ที่เด็กจะเป็นนักวิจัยตัว
น้อย วิธีการเรียนรู้แบบ Project Approach จะช่วยให้ครูบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา หรือสุขศึกษา เข้าไปให้
เด็กได้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่เด็กจะเรียนรู้ว่าจะสามารถหาคำตอบหรือข้อมูลของสิ่งต่างๆ

รอบตัวได้อย่างไร และแหล่งข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้ที่มีที่ใดบ้าง เด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ และแบ่งปันความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับทราบด้วยวิธีที่หลากหลาย การเรียนรู้แบบ Project Approach มี 3 ระยะ ดังนี้

Project Approach ระยะที่1 – เริ่มต้น

เด็กๆเลือกที่จะศึกษาเรื่องอะไร โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเด็กๆอภิปรายว่า มีความรู้เดิมอะไร เกี่ยวกับเรื่องที่เลือกแล้วบ้าง ครูช่วยให้เด็กๆบันทึกความคิดของเด็กๆ ด้วยวิธีต่างๆ เช่น วาด ปั้น จำลอง ฯลฯ เด็กๆบอกข้อสงสัยที่เด็กๆมีเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆจะเรียนรู้ และครูช่วยให้เด็กๆสรุปตั้งคำถามที่เด็กๆต้องการ หาคำตอบในระหว่างการสำรวจสืบค้นครั้งนี้ และบันทึกคำถามเหล่านั้นเด็กๆพูดคุยเกี่ยวกับว่าคำตอบที่เด็กๆจะสำรวจสืบค้นได้นั้น น่าจะเป็นอะไร อย่างไร ครูช่วยเด็กๆบันทึกความคิดของตนเองของเด็กๆไว้ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในภายหลัง

Project Approach ระยะที่2 – การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้

ครูช่วยเด็กๆวางแผนไปสถานที่ต่างๆ ที่เด็กๆสามารถสำรวจ สืบค้นได้ รวมถึงการจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เด็กๆสนใจเรียนรู้ ที่จะสามารถตอบคำถามของเด็กๆได้ มาให้ความรู้กับเด็กๆ เด็กๆใช้หนังสือและคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล โดยมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือ ในระหว่างกิจกรรมในวงกลมที่เด็กๆสามารถประชุมร่วมกัน และนำเสนอรายงานสิ่งที่เด็กๆค้นพบในการทำกิจกรรมต่างๆเป็นระยะ ครูส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กๆถามคำถามและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆแต่ละคนได้ค้นพบคำตอบหรือเรียนรู้ด้วยเด็กๆวาดภาพ ถ่ายภาพ เขียนคำและป้ายต่างๆ สร้างกราฟและหรือแผนภูมิสิ่งที่เด็กๆวัดและนับ แล้วเด็กๆก็สร้างจำลองสิ่งที่เด็กๆสนใจเรียนรู้กัน เมื่อเด็กๆเรียนรู้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เด็กๆสามารถพิจารณาทบทวนและเพิ่มเติมหรือทำจำลองใหม่ให้ดีขึ้นกว่าเดิมไปได้เรื่อยๆ ด้วย

Project Approach ระยะที่3 – การสรุป Project

เด็กๆอภิปรายกันถึงหลักฐานต่างๆที่เด็กๆได้สืบและค้นพบที่ช่วยให้เด็กๆตอบคำถามที่เด็กๆตั้งไว้ได้ และเด็กๆจะได้เปรียบเทียบสิ่งที่เด็กๆเรียนรู้กับความรู้เดิมของเด็กๆว่าตรงกันหรือไม่ รวมถึงเปรียบเทียบกับความคิดของตนเองที่ทำได้ตั้งแต่ระยะแรกด้วย เด็กๆช่วยกันวางแผนจัดแสดงให้ผู้ปกครองและเพื่อนๆ และบุคคลอื่นๆ ได้เห็น วิธีการเรียนรู้ กิจกรรม ผลงาน และสิ่งที่เด็กๆค้นพบเรียนรู้ เด็กๆ ลงมือจัดแสดงเพื่อแบ่งปันความรู้และเรื่องราวเกี่ยวกับ “Project Approach” ของเด็กๆ ครูจะได้ช่วยสนับสนุนส่งเสริมนักสืบรุ่นจิ๋วเหล่านี้วางแผน และดำเนินการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆทำ และค้นพบกันอย่างสนุกสนาน กระตือรือร้นและภาคภูมิใจ การเรียนรู้แบบ “Project Approach”

จากการศึกษาเรื่องการสอนแบบโครงการ นำมาสังเคราะห์เป็นวิธีการสอนโครงการได้ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นโครงการ

- 1.1 เลือกหัวข้อเรื่อง เรียนรู้อะไร โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ
- 1.2 จัดกิจกรรมทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่เลือก เช่น วาด ปั้น
- 1.3 บันทึกข้อสงสัยที่เด็กๆมีเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆจะเรียนรู้

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินโครงการ

- 2.1 เด็กเลือกปัญหาที่จะศึกษาจากคำถามที่อยากรู้ คัดคะแนนคำตอบ ครูและเด็กๆ ร่วมกันวางแผนการเรียนรู้
- 2.2 เรียนรู้ตามแผน
- 2.3 ให้เด็กๆ ได้สนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรียนรู้ร่วมกัน
- 2.4 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้
- 2.5 ให้เด็กๆ บันทึกสิ่งที่ค้นพบในการทำกิจกรรมต่างๆเป็นระยะ เช่น วาดภาพ ปั้น ถ่ายภาพ เขียนคำและป้ายต่างๆ สร้างกราฟและหรือแผนภูมิ
- 2.6 ครูและเด็กร่วมกันสรุปประเด็นการเรียนรู้
- 2.7 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเกิดคำถามที่อยากเรียนรู้ในเรื่องนั้นต่อ (ถ้ามี)

ระยะที่ 3 ระยะสรุปโครงการ

- 3.1 เด็กๆ นำเสนอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักฐานที่ได้ค้นพบว่าตอบคำถามสิ่งที่อยากรู้ได้หรือไม่
- 3.2 เปรียบเทียบกับความรู้เดิม และ สิ่งที่คาดคะเนไว้
- 3.3 นำเสนอการจัดแสดงผลงาน เช่น วิธีการเรียนรู้ กิจกรรม ผลงาน และสิ่งที่เด็กๆ ค้นพบเรียนรู้
- 3.4 ครูใช้คำถามให้เด็กอยากเรียนรู้ในโครงการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ตันตผลาชีวะ. 2551. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค จำกัด.

วัฒนา มัคคสมัน. 2544. รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

“โครงการ/ การสอนแบบโครงการ (Project Approach)” [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 1 สิงหาคม 2561 จาก <http://taamkru.com/th/%E0%B9%82%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99/#article102>

“การเรียนรู้ Project Approach ระดับชั้นเตรียมอนุบาลและอนุบาล” [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 1 สิงหาคม 2561 จาก https://kukai.ac.th/Thai/Project_Approach.php

ใบกิจกรรมที่ 5

การวิเคราะห์ประสบการณ์สำคัญ
และสาระที่ควรรู้เพื่อจัดทำหน่วย
การเรียนรู้ (10 คะแนน)

มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

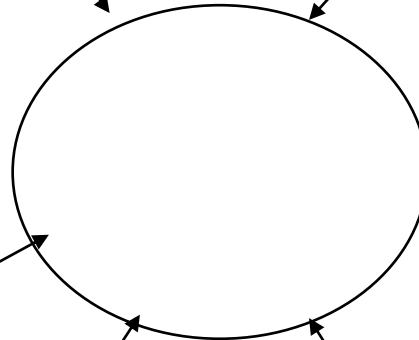
มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

มฐ.....ตบช.....(.....)	
ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

หน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล หน่วย.....

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

หน่วยการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ สัปดาห์ที่..... หน่วย.....ชั้นอนุบาลที่.....

วันที่	กิจกรรม					
	เคลื่อนไหวและจังหวะ	เสริมประสบการณ์	ศิลปะสร้างสรรค์	เล่นตามมุม	กลางแจ้ง	เกมการศึกษา
1						
2						
3						
4						
5						

แผนการจัดประสบการณ์รายวัน สัปดาห์ที่ วันที่..... หน่วย..... ชั้นอนุบาลที่.....

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
กิจกรรมเคลื่อนไหวและ จังหวะ					

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
กิจกรรมเสริม ประสบการณ์					

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
<u>กิจกรรมศิลปะ</u> <u>สร้างสรรค์และกิจกรรม</u> <u>เล่นตามมุม</u>					

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
<u>กิจกรรมกลางแจ้ง</u>					

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
<u>กิจกรรมเกมการศึกษา</u>					

บันทึกหลังการจัดประสบการณ์ สัปดาห์ที่.....หน่วย..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ เมื่อพบพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือทำเครื่องหมาย - เมื่อไม่พบพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	จุดประสงค์การเรียนรู้												หมายเหตุ จุดประสงค์ มาจาก ตารางที่ 2 (บน) ชื่อหน่วยการ จัด ประสบการณ์
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑		

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

.....
.....

ลงชื่อผู้บันทึก

แบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ

คำชี้แจง แบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ มีทั้งหมด 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

.....

1. ข้อใดคือลักษณะของการสอนแบบโครงการ

ก. สอนตามความสนใจของเด็ก	ข. ครูคือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก
ค. เน้นกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ	ง. เป็นการสอนแบบพาเด็กทำกิจกรรม

2. การเรียนรู้แบบลุ่มลึกคือ

ก. การสอนให้เด็กเกิดการคิด วิเคราะห์	ข. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
ค. การเรียนรู้ที่ต่อยอดประสบการณ์เดิม	ง. การเรียนรู้ที่เกิดจากปัญหา

3. การสอนแบบโครงการส่งเสริมพัฒนาด้านใดมากที่สุด

ก. ร่างกาย	ข. อารมณ์ จิตใจ
ค. สังคม	ง.สติปัญญา

4. ศาสตร์ใดที่สามารถบูรณาการกับการสอนแบบโครงการได้

ก. วิทยาศาสตร์	ข. ภาษาศาสตร์
ค. สังคมศาสตร์	ง. ถูกทุกข้อ

5. การเลือกเรื่องที่จะเรียนรู้ อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ

ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ

6. กิจกรรมทบทวนความรู้เดิม อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ

ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ

7. การวางแผนการเรียนรู้ อยู่ในระยะใดของการสอนแบบโครงการ
ก. ระยะเริ่มต้นโครงการ	ข. ระยะนำเสนอปัญหาโครงการ
ค. ระยะพัฒนาโครงการ	ง. ระยะสรุปโครงการ
8. วิธีข้อใดไม่ควรใช้บันทึกการเรียนรู้ของเด็ก
ก. ถ่ายภาพ	ข. บันทึกคำพูดเด็ก
ค. การสร้างกราฟ	ง. เขียนบันทึกผลการเรียนรู้
9. การเรียนรู้ เรื่อง การหุงข้าว วิธีการเรียนรู้ใดเหมาะสมที่สุด
ก. การสำรวจ	ข. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
ค. เชิญวิทยากร	ง. ไม่มีวิธีใดเหมาะสม
10. การเรียนรู้ เรื่อง แมลง ควรเริ่มจากวิธีเรียนรู้ใด
ก. การสำรวจ	ข. การทดลอง
ค. การบันทึกความรู้เดิม	ง. ไม่มีวิธีใดเหมาะสม
11. การเรียนรู้ เรื่อง วิธีการปลูกผัก วิธีการเรียนรู้ใดไม่เหมาะสม
ก. การทดลอง	ข. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
ค. เชิญวิทยากร	ง. ไม่มีข้อถูก
12. ใครทำหน้าที่สรุปประเด็นการเรียนรู้ของนักเรียน
ก. ครู	ข. นักเรียน
ค. ครูและนักเรียนร่วมกัน	ง. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
13. ทักษะใดของครูผู้สอนที่สำคัญที่สุดในการสอนแบบโครงการ
ก. การสื่อสาร	ข. การตั้งคำถาม
ค. การจดบันทึก	ง. การคิดวิเคราะห์
14. การสอนแบบโครงการควรจัดในลักษณะใด
ก. แยกจากการสอนปกติ	ข. สอนในเวลาเรียนปกติ
ค. สอนนอกเวลาเรียน	ง. ตามบริบทของโรงเรียน

15. การเลือกเรื่องที่จะเรียนรู้ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด
ก. บริบทของสถานศึกษา	ข. วิทยาการให้ความรู้
ค. ความสนใจของเด็กส่วนใหญ่	ง. เด็กได้รับประสบการณ์ตรง
16. ข้อใดคือหัวข้อโครงการที่ดี
ก. ส่งเสริมให้เด็กรักการทำงาน	ข. เด็กพอมีประสบการณ์อยู่บ้างแล้ว
ค. เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน	ง. ไม่มีข้อถูก
17. แผนการจัดประสบการณ์การสอนแบบโครงการควรเขียนเมื่อใด
ก. เริ่มต้นการสอนแบบโครงการ	ข. ระหว่างการสอนแบบโครงการ
ค. เมื่อสิ้นสุดการสอนแบบโครงการ	ง. ตามที่ครูผู้สอนเห็นสมควร
18. ระหว่างที่จัดกิจกรรมถ้านักเรียนต้องการศึกษาเรื่องใหม่ ครูควรทำอย่างไร
ก. จัดให้เด็กเรียนเพิ่มเติม	ข. ครูสืบค้นคำตอบให้เด็ก
ค. จดบันทึกคำถามใหม่ไว้ก่อน	ง. เลือกเป็นเรื่องที่จะเรียนรู้ใหม่ต่อไป
19. การนำเสนอโครงการเมื่อสิ้นสุดใครควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอบ้าง
ก. ผู้บริหารโรงเรียน	ข. ผู้ปกครอง
ค. นักเรียนชั้นอื่นๆในโรงเรียน	ง. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
20. การประเมินผลผู้เรียนควรประเมินผลผู้เรียนวิธีการใดเหมาะสม
ก. สังเกต	ข. การสัมภาษณ์
ค. ประเมินความรู้	ง. การจดบันทึกพฤติกรรม

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ

1. ก
2. ค
3. ง
4. ง
5. ก
6. ก
7. ค
8. ง
9. ค
10. ก
11. ง
12. ก
13. ข
14. ข
15. ค
16. ข
17. ก
18. ค
19. ง
20. ค

เฉลยแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัย เรื่อง การสอนแบบโครงการ

1. ก
2. ค
3. ง
4. ง
5. ก
6. ก
7. ค
8. ง
9. ค
10. ก
11. ง
12. ก
13. ข
14. ข
15. ค
16. ข
17. ก
18. ค
19. ง
20. ค